

Pagát fogás és egy új licit konvenció

A pagát fogás a magyar kártya irodalomban először Szomaházy István Kártya Codex című könyvének (1898) 39. oldalán kerül megemlítésre. Azt követően csak a Frank – Karsai Tarokktan című könyv (2014) tesz erről említést (119. oldal), elsődlegesen a teljességre törekvés igényével. A szerzőpáros ugyanakkor nem foglalkozik bővebben a figura informatív szerepével a játékon belül. A pagát fogás értéke csendes teljesítés esetén 2 pont, bemondva 4 egység. A figura teljesítésének szabályai a XXI fogással azonosak, így arról bővebben szólni felesleges.

Tudomásom szerint a figurát csak Jánoska Antal asztaltársasága játssza rendszeresen hazánkban.

A pagát fogás a Paskievics játékban nem kapott megfelelő életteret, így gyakorlatilag a feledés homályába merült. Az Illusztrált tarokkban azonban újra felfedezése új értelmet kaphat. Ebben a játékban alapkérdés a nagyhonőrök helyzete, ez dönti el, hogy a játéknak a gyűjtögető (nagyhonőrösök párban) vagy a vadászó (XXI fogás) jellege fog dominálni.

Lássuk tehát, hogy ebben a kérdésben hogyan lehet segítségünkre a pagát fogás?

1. Nagyhonőrös felvevő, nagyhonőrös segítő

Három licitáló esetén a rendszer egyértelműen működik. A partner trull mondására érkezik a pagát fogás bejelentése, mely egyértelművé teszi, hogy a felvevő is nagyhonőrös. Ezt követően – megfelelő laperő esetén – már nyugodtan jöhetnek az illusztrált figurák (pl. centrum stb.) bemondásai. A pagát fogást természetesen meg is lehet kontrázni. A rekontra laperő kérdése, mely újabb komoly információ, A nagyhonőrösök nagyobb biztonsággal licitálhatnak be újabb figurákat.

Egy vagy két licitáló esetén, a segítő első körben trullt fog mondani. A felvevő ekkor pagát fogással jelzi nagyhonőrös voltát. Természetesen ezt a bemondást is meg lehet kontrázni. Erre azonban csak egy hosszú pagátosnak van reális esélye. Ebben az esetben a rekontrázás nem ajánlott. Meglehetősen esetleges, - de számítani kell arra is - hogy a kontrázás a feltételezett kézben trullra vonatkozik. Ekkor a rekontra okafogyott, sőt irreálissá tesz egy esetleges pagát uhu/ultimó bemondást.

2. Pagátos felvevő, nagyhonőrös segítő

A segítő trull mondására a pagát fogás bemondása a felvevő részéről természetesen elmarad. Ez óvatosságra kell intse mindkét játékost, de információ az ellenpár részére is. Természetesen gyenge nagyhonőrös is mellőzheti a pagát fogás bemondását, mely szintén intő jel, csak jóval kevesebb rizikóval.

3. Pagátos felvevő, két nagyhonőrös segítő

Ebben az esetben a partner jelentése 4 király – trull (nem trull, 4 király, mely egy nagyhonőr és erős lap jelzése), mely bemondás széles körben ismert, ha sokan nem is élnek vele.

Jogos kérdés a licit továbbfolytatásának lehetősége, a XIX-es és XVIII –as tarokk meglétének jelzése.

A XIX-es tarokk jelzése ebben az esetben dupla játék mondással lehetséges. Ez kettes játék esetén még nem drága információ (8 pont), de magasabb értékű játék esetén már erősen meggondolandó. Nem indokolt egy nagyobb értékű biztatás egy kisebb értékű figura érdekében. Ilyen esetben célszerű a 4 király – trull mondásnál megállni, és megvárni a felvevő reakcióját. A tarokk társas játék, ahol a felvevő mindig elsőbbséget élvez a játék irányítása szempontjából. Jelezze tehát ő szándékait a mi támogatásunk ismeretében (a 3 legnagyobb ütő nálunk van). A kézben lévő XIX csak a bemonadások teljesítését teszi könnyebbé.

Fontos kérdés a XVIII-as tarokk jelzése is. A ma használatos licit rendszerben a dupla bemonadás egy hiányzó nagy ütő hiányát jelzi, megfelelő laperő mellett. Esetünkben a dupla játék bemonadása a XVIII hiányára utal. Ha ez a lap a felvevőnél van, vagy XVII, XVI tarokk van a kezében, megfelelő ülés helyzetben jöhet a centrum bemonadás. (szemben ülésnél a lyukas centrum mondás kockázatos) Ha azonban a felvevő más figurát akar játszani, a segítő dupla mondása a második licit körben már a XVIII meglétét kell jelentse. A XVIII-as tarokk jelzése azonban csak akkor indokolt, ha további figura megjátszására is látunk lehetőséget. A felvevő uhu vagy ultimó mondását duplával megerősíteni felesleges, hiszen ő bemonadásunkra tett ilyen vállalást, a további bemonadás pedig esetleg kontrával fog bukni. Más kérdés a szőrös játék bemonadása. Itt a partner színhiányának jelzése elengedhetetlen. Ilyen esetben centrum mondással kell a színhiányt jelezni. Ez nem nagy kockázat, hiszen szőröst mondani nagy ütők hiányában felelőtlenység.

A pagát fogás szépségeiről Jánoska Tóni bizonyára többet is el tudna mondani. Annyi azonban bizonyos, hogy ez a figura a kis honőr jelentőségét tovább erősíti. Kétségtelen tény, hogy 2 nagyhonőr ellen a figura buktatása meglehetősen nehéz feladat, de nem reménytelen. Egyéb - különösebb izgalmakat nem ígérő - játék esetén pedig tovább színesítheti kedvelt játékunkat.

Nem gondolom, hogy e figura újra értelmezésével és a ráépített licit rendszerrel feltaláltam a XXI. századi tarokk játékban a bölcsek követét. Csak azt szeretném, hogy egy évszázadok óta feledésbe merült tarokk figurával színesítsük szeretett játékunkat.

2016. november 15.

Frank László